

Matematika

Lehen Hezkuntzako 4. mailarako Matematika liburua Zubia Editoriala, S. L.-ren eta Santillana Educación, S. L.-ren Hezkuntza Argitalpenetarako Sailean **Joseba Santxo Uriarteren** eta **Teresa Grence Ruizen** zuzendaritzapean sortu, taxutu eta gauzaturiko talde-lana da.

Liburu honen prestatze- eta argitaratze-lanean honako talde honek esku hartu du:

TESTUA

José Antonio Almodóvar Herráiz
Pilar García Atance

EDIZIOA

Ainhoa Basterretxea Llona
José Antonio Almodóvar Herráiz
Pilar García Atance

IRUDIAK

Irene Hervás Alonso
Felipe López Salán
José María Valera Estévez
Eduardo Leal Uguina

PROIEKTUAREN ZUZENDARITZA

Joseba Santxo Uriarte
Domingo Sánchez Figueroa

LEHEN HEZKUNTZAKO ZUZENDARITZA-

ETA EDIZIO-KOORDINAZIOA

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

Liburu honetako ariketak ezin dira inolara ere liburuan bertan egin.
Ariketetan proposatzen ditugun taulak, eskema eta gainerako baliabideak ikasleak koadernoan egin beharrekoen ereduak baino ez dira.

Unitateak		Informazioa eta jarduerak	
1	Zazpi zifrarainoko zenbakiak 6	• Sei zifrako zenbakiak • Zazpi zifrako zenbakiak	• Hurbilketak
2	Batuketa eta kenketa 20	• Trukatze- eta elkartze-propietateak • Batuketak eta kenketak iritzira kalkulatzeari	• Batuketa eta kenketa konbinatuak
3	Biderketa eta berreketa 34	• Biderketaren propietateak • Biderketak iritzira kalkulatzeari Informazioaren trataera. Puntuaren koordinatuak lauki-sarean	• Berreketak
4	Zatiketa 50	• Zatiketa zehatza eta zatiketa osoa • Zatiketaren proba	• Zatiduran zeroak dituzten zatiketak • Eragiketa konbinatuak
5	Zatiketa lantzen 64	• Bi zifrako zatitzailea duten zatiketak (I) • Bi zifrako zatitzailea duten zatiketak (II)	• Zatiketa zehatzaren propietatea
HIRUHILEKOAREN BERRIKUSKETA			
6	Zatikiak 80	• Zatikiak. Zatikiak alderatzea • Zenbaki baten zatikia	• Zatiki propioak eta inpropioak • Zenbaki mistoak
7	Zenbaki hamartarrak 96	• Unitate hamartarrak • Zenbaki hamartarrak	• Zenbaki hamartarrak alderatzea • Zenbaki hamartarrak hurbiltzea
8	Zenbaki hamartarren batuketa, kenketa eta biderketa 110	• Zenbaki hamartarren arteko batuketa • Zenbaki hamartarren arteko kenketa Informazioaren trataera. Hiru ezaugarriko barra-grafikoak	• Zenbaki hamartarren arteko biderketa
9	Denbora eta dirua 126	• Erloju digitala • Denbora-unitateak	• Problema denbora- eta diru-unitateekin
10	Luzera 140	• Metroa, dezimetroa eta zentimetroa • Milimetroa	• Kilometroa, hektometroa eta dekametroa
HIRUHILEKOAREN BERRIKUSKETA			
11	Edukiera eta masa 156	• Dezilitroa, zentilitroa eta mililitroa • Dekalitra, hektolitroa eta kilolitroa • Dezigramoa, zentigramoa eta miligramoa	• Dekagramoa, hektogramoa eta kilogramoa • Edukiera- eta masa-unitateen problemak
12	Zuzenak eta angeluak 170	• Zuzenak eta zirkunferentziak. Kokapen erlatiboak	• Angeluak neurtzea eta marraztea • Simetria eta translazioa
13	Poligonoak 184	• Perimetroa. Poligono erregularrak • Triangeluen sailkapena • Lau-aldekoen eta paralelogramoen sailkapena Informazioaren trataera. Piktogramak	• Azalera, laukia unitatetzat hartuta • Laukiaren eta laukizuzenaren azalera
14	Gorputz geometrikoak 202	• Prismak eta piramideak. Elementuak • Prismen eta piramideen sailkapena	• Gorputz biribilak
15	Probabilitatea eta estatistika 216	• Gertakari zurrak, posibleak eta ezinezkoak • Aukera gehiago eta aukera gutxiago	• Batez bestekoa
HIRUHILEKOAREN BERRIKUSKETA			

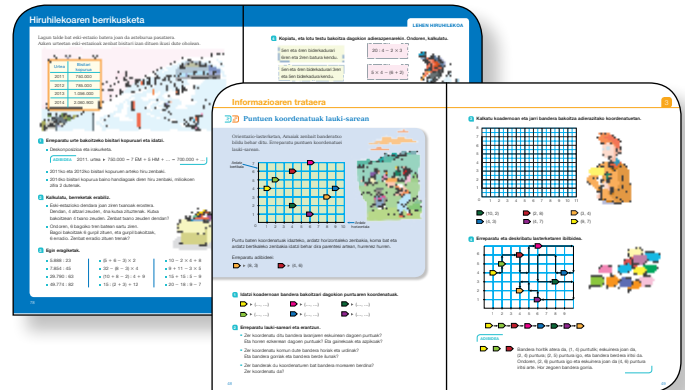
Buruzko kalkulua	Problemak ebaztea	Egiten jakin
- Batu hamarrekoak, ehunekoak eta milakoak - Kendu hamarrekoak, ehunekoak eta milakoak	Problema bat ebazteko urratsak	Estadioetako datuak aztertzea
- Batu hamarrekoak hiru eta lau zifrako zenbakiei - Kendu hamarrekoak hiru eta lau zifrako zenbakiei	Enuntziatuak osatzea	Puntuekin opariak lortzea
- Batu ehunekoak hiru eta lau zifrako zenbakiei - Kendu ehunekoak hiru eta lau zifrako zenbakiei	Enuntziatua berridaztea	Eskaera bat zuzen jaso den begiratzea
- Biderkatu zenbaki bat 10ez, 100ez eta 1.000z - Biderkatu digitu bat hamarrekoez, ehunekoez eta milakoez	Enuntziatu batetik ondorioak ateratzea	Joko baten arauak ezagutzea
- Biderkatu zeroz amaitutako bi zenbaki - Bidekatu bi zifrako zenbakiak 2z eta 20z	Sobera zer datu dauden jakitea eta galderak asmatzea	Taldeak antolatzea
- Zatitu 10ez hamarrekoak, ehunekoak eta milakoak - Zatitu 100ez eta 1.000z ehunekoak eta milakoak	Zer datu falta diren pentsatzea eta asmatzea	Zatikiak dituzten albisteak ulertzea
- Kalkulatu hamarrenen eta ehunen erdiak - Kalkulatu 2 eta 3 zifrako zenbakien erdia	Problema baten datuak ordenatzea	Prezio baten bilakaera aztertzea
- Batu 11 zenbaki bati - Batu 9 zenbaki bati	Problema baten ebazpenetik datuak ateratzea	Faktura bat aztertzea
- Kendu 11 zenbaki bati - Kendu 9 zenbaki bati	Datuak aldatzea beste emaitza bat lortzeko	Orduategiak programatzea
- Batu 2 zifrako zenbakiak bururakorik gabe - Batu 2 zifrako zenbakiak bururakoekin	Problema bi eragiketa eginez ebazteko moduko galdera aukeratzea	Altitudei buruzko datuak interpretatzea
- Batu 21, 31, 41... bi zifrako zenbakiei - Batu 19, 29, 39... bi zifrako zenbakiei	Kalkulu batzuk eginez erantzuten den galdera aukeratzea	Laborategian kalkuluak egitea
- Kendu 21, 31, 41... bi zifrako zenbakiei - Kendu 19, 29, 39... bi zifrako zenbakiei	Enuntziatu bat abiapuntu hartuta erantzun daitezkeen galderak aukeratzea	Kiroletan angeluekin lan egitea
- Batu 101, 201... hiru zifrako zenbakiei - Batu 99, 199... hiru zifrako zenbakiei	Bi eragiketako edo gehiagoko problemetan tarteko galderak idaztea	Mosaikoak aztertzea
- Biderkatu bi zifrako zenbakiak 11z - Biderkatu bi zifrako zenbakiak 101ez	Problema bat ebazteko kalkuluak aukeratzea	Maketa bat interpretatzea
- Biderkatu bi zifrako zenbakiak 5ez - Biderkatu bi zifrako zenbakiak 50ez	Emaitza zentzuzkoena aukeratzea	Lehiaketa batean estrategia aukeratzea

Honelakoa da zure liburua

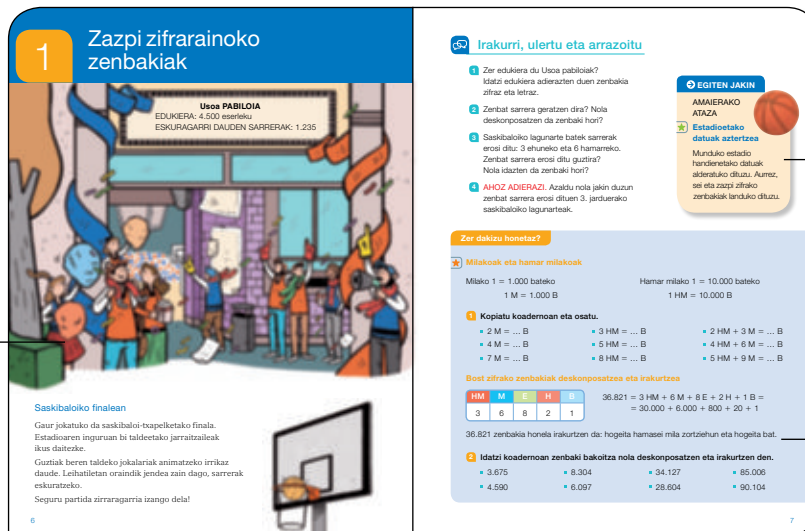
Liburu honek 15 unitate ditu, 3 hiruhilekotan banatuta.

Hiruhileko bakoitzean, hauek ere badaude:

- Informazioaren Trataerako bi orrialde (grafiko motarik erabilienak aztertzeke).
- Hiruhilekoaren berrikusketako bi orrialde (hiruhilekoko edukirik garrantzitsuenak lantzeke).

Unitate bakoitza honela hasten da:

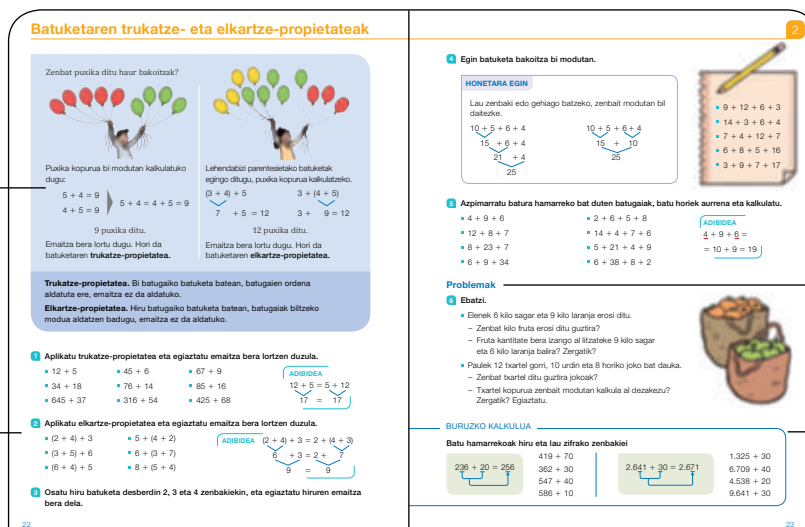

Irudiak, testuak eta horri buruzko galderek matematika zer egoeratan erabili beharko duzun erakutsiko dizute.

Unitatearen amaieran, benetako ataza bat egin beharko duzu.

Atal horretan, unitatea hasteko behar duzun guztia gogoratuko duzu.

Edukiak hiru edo lau orrialde bikoitzetan lantzen dira:

Azalpenak eta laburpenak ikasten eta berrikusten lagunduko dizute.

Problemei esker, ikasitakoa benetako egoeretan erabiliko duzu.

Jardueretan, adibideak eta laguntzak izango dituzu, hobeto ikas dezazun.

Buruzko kalkulua eta Arrazoiaketa landuko dituzu amaieran.

Ondoren, problemak nola ebazten diren lantzen da:

Problemak ebazten

Problema bat ebazteko urratsak

Problema ebazteko, lau urrats hauei jarraituko diegu:

1. **Urtatu.**

Datuak ➤ Astlehenean, 18 tarta egin zituen. Astartearen, 7 tarta gutxiago astlehenean baino. Asteazkenean, 9 tarta gehiago astartearen baino.

Galderei ➤ Zerbait tarta egin zuten asteazkenean?

2. **Pentsatu zer egin behar den.**

Lehenetsi, astartearen zerbait tarta egin zituen kalkulatu behar da, astleheneko 18 tarte 7 kenduz.

Ondoren, asteazkenean zerbait tarta egin zituen kalkulatu behar da, astearteke tarte 9 batuz.

3. **Kalkulatu.**

$18 - 7 = 11$ ➤ Asteartearen, 11 tarta egin zituen.

$11 + 9 = 20$ ➤ Asteazkenean, 20 egin zituen.

4. **Egiaztatu.**

Berrikusi, behar bezala, eragindako gutia.

Irakurri arretaz problema bakoitza eta ebatzi lau urratsei jarraituz.

1. Autobusean 35 pertsona zhoazen. Lehen geldialdian 25 pertsona igo ziren, eta bigarrenean, beste 17. Zerbait pertsona zhoazenean adierazten?

2. Gimnasio batek 185 bakidize zituen. 35ek buja eman zuten, eta ondoren, 79k koma eman zuten. Zerbait bakidize dituen orain gimnasioak?

3. Kalekideen 190 frekuentzi zituzten. Gidoian 35 zerbitzatu dituzte, eta arrotaldean, 28. Zerbait frekuentzi dituzte orain?

ZEUK ASMATU PROBLEMAK

1. Idatzi problema bat testu bakoitzeko, emandako kalkulak eginda ebazten dena. Ondoren, ebatzi.

1. Antzezle 125 lehen, 79 neskatu eta 83 musikari joan dira. $125 + 79 + 83 = 287$

2. 150 ogi daude. Horietatik 105 ogi zuriak dira; bestiak, integrak. $150 - 105 = 45$

3. Mikelek 238 € zituen. Biktoria bat erosi zuen, 120 €-an, eta kasko bat, 60 €-an. $238 - 180 = 58$

Ezkerraldeko orrialdean, ebaztitako adibide batek problemak ebazten lagunduko dizu.

Jarduerak

1. Kopiatu koadernoan eta osatu.

- 5 EM = ... B
- 7 EM = ... B
- 3 milioi = ... B
- 4 milioi = ... B
- 8 milioi = ... B

2. Deskonposatu zenbakia.

- 786.052
- 2.098.760
- 662.804
- 7.350.207
- 812.006
- 9.207.003

ADIBIDEA

$786.052 = 7 \text{ EM} + 8 \text{ HM} + 6 \text{ M} + \dots = 7.000.000 + 80.000 + \dots$

3. Idatzi adierazitako zenbakia.

- Aurkio zenbakia
- 100.000
- 400.900
- 2.000.000
- 687.900
- Hurrengo zenbakia
- 299.999
- 789.999
- 5.999.999
- 8.645.999

4. Idatzi zenbakia letraz.

- 450.785
- 2.345.900
- 819.083
- 5.890.980
- 907.067
- 7.415.540
- 990.009
- 8.919.109

5. Idatzi zifraz.

- Sei hiru eta hogita bost mila eta berrehun.
- Zortzi hiru eta lau mila eta berrehun.
- Hiru mila eta berrehun eta berrehun mila zortzi hiru eta berrehun mila.
- Sei mila eta hirurogeita hamahiru mila.

6. Idatzi zifra guztiak erabiliz eta batera errepikatuz gabe osa dezakezun zenbaki handiena eta txikiena.

1 5 7 9
2 6 8

7. HAZTEGITXOA. Azaldu nola hurbiltzen den lau zifra zenbaki bat milakotara.

8. Hurbildu adierazitako milakota.

Milakotara 3.945, 6.270 eta 8.469

9. Hurbildu adierazitako milakota.

84, 237, 601 eta 4.809

10. Pentsatu 4 zifra hiru zenbaki, ehunakotara hurbilduta 4.500 direnak.

Jarduerak problemak ebaztuz eta hobeto ebazten lagunduko dizute.

Eskuinaldeko orrialdean, zeuk asmatu beharko dituzu problemak.

Unitateko edukiei buruzko jardueren bi orrialde daude:

JARDUERAK

1. Kopiatu koadernoan eta osatu.

- 5 EM = ... B
- 7 EM = ... B
- 3 milioi = ... B
- 4 milioi = ... B
- 8 milioi = ... B

2. Deskonposatu zenbakia.

- 786.052
- 2.098.760
- 662.804
- 7.350.207
- 812.006
- 9.207.003

ADIBIDEA

$786.052 = 7 \text{ EM} + 8 \text{ HM} + 6 \text{ M} + \dots = 7.000.000 + 80.000 + \dots$

3. Idatzi adierazitako zenbakia.

- Aurkio zenbakia
- 100.000
- 400.900
- 2.000.000
- 687.900
- Hurrengo zenbakia
- 299.999
- 789.999
- 5.999.999
- 8.645.999

4. Idatzi zenbakia letraz.

- 450.785
- 2.345.900
- 819.083
- 5.890.980
- 907.067
- 7.415.540
- 990.009
- 8.919.109

5. Idatzi zifraz.

- Sei hiru eta hogita bost mila eta berrehun.
- Zortzi hiru eta lau mila eta berrehun.
- Hiru mila eta berrehun eta berrehun mila zortzi hiru eta berrehun mila.
- Sei mila eta hirurogeita hamahiru mila.

6. Idatzi zifra guztiak erabiliz eta batera errepikatuz gabe osa dezakezun zenbaki handiena eta txikiena.

1 5 7 9
2 6 8

7. HAZTEGITXOA. Azaldu nola hurbiltzen den lau zifra zenbaki bat milakotara.

8. Hurbildu adierazitako milakota.

Milakotara 3.945, 6.270 eta 8.469

9. Hurbildu adierazitako milakota.

84, 237, 601 eta 4.809

10. Pentsatu 4 zifra hiru zenbaki, ehunakotara hurbilduta 4.500 direnak.

Problemak

1. Irakurri eta erantzu.

Maria, lau hamalake batera irazi zen pertsona kopiatu eta zer gertatzen erabili zituzten ageri dira.

266.014 ➤

415.700 ➤

1.037.403 ➤

125.437 ➤

2. Ebatzi.

Ennoren hitan, 345.500 sakelako telefono zuden 2010. urtean, 2011n 50.000 sakelako telefono zuden, eta 2012an, 2011n baino ehun mila bat gehiago.

3. Zerbait sakelako telefono zuden Ennoren hitan 2011n?

4. Zerbait sakelako telefono gehiago zuden 2012an 2011n baino?

5. Zerbait sakelako telefono gehiago zuden 2012an 2010ean baino?

3. Irakurri eta ebatzi.

Informatikako aldiak batek hiru sari eman diekie laz bisitari gehien izan zituzten beste hainbeste webgurei. Hona hemen sariak eta webgure bisitatuak.

SARIAK

Urtetako 3 mila bisitak gora

Urtetako 3 mila bisitak gora

Zientzia 2.500.000k 3.000.000a

Bortzkoa 1.500.000k 2.000.000a

4. Irakurri eta ebatzi.

Urtetako 3 mila bisitak gora

Urtetako 3 mila bisitak gora

Zientzia 2.500.000k 3.000.000a

Bortzkoa 1.500.000k 2.000.000a

5. Irakurri eta ebatzi.

Urtetako 3 mila bisitak gora

Urtetako 3 mila bisitak gora

Zientzia 2.500.000k 3.000.000a

Bortzkoa 1.500.000k 2.000.000a

Erakutsi zure gaitasuna izeneko atalean, problemak eta enigmak aurkituko dituzu. Erroka galanta!

Bukatzeko, Amaierako ataza eta Berrikusketa:

EGITEN JAKIN

Estadioetako datuak aztertzea

Peru asko atsegin du kirola, eta gai horri buruzko berriak eta datuak jasotzen ditu. Gaur, munduko estadio handienak zerbait ikusi sar daitzenen ari da irakurtzen.

RUNGMAO MAY DAY

BUKIT JALIL

SALT LAKE STADIUM

Iparr Korea

Malaysia

India

150.000

110.000

120.000

MARACANA

ESTADIO AZTECA

Brasil

Mexiko

103.000

114.500

1. Zer edukiera du estadio bakoitzak? Idatzi zenbakia zifraz eta letraz, eta deskonposatu.

Maracanã estadioa 103.000 ➤ Egun ... ➤ 1 EM + ...

2. Ordenatu estadioak edukiera txikienetik handienetara.

3. Zen estadiok duite 115.000 pertsona inguruko edukiera?

4. Zen estadio duite 135.000 pertsona inguruko edukiera?

5. Arazatu eta idatzi Estadio Aztecan edukiera baino handiagoa eta Salt Lake Stadiumen edukiera baino txikiagoa duten hiru estadioen edukiera.

6. LAN KOOPERATIBOA. Erantzun ikaslearen baten.

Ikertu zer edukiera duen zuen autonomia-erikidego kirol-barruti handienak. Idatzi zenbakia letraz eta deskonposatu.

HONAINOKO BERRIKUSKETA

1. Deskonposatu zenbakia.

- 4.578
- 7.905
- 8.360
- 23.481
- 66.083
- 74.902

2. Idatzi letraz.

- 6.380
- 5.054
- 9.160
- 13.016
- 70.860
- 96.400

3. Ordenatu handienetik txikienara.

567 785 890 980

3.490 3.940 3.409

4. Kopiatu koadernoan hamarrek hurbilena 70 duten zenbakiak.

64 67 72 74 79

5. Irakurri eta ebatzi.

1. Ezkizatu, 125 ikasle daude Haur Hezkuntzan; 215, Lehen Hezkuntzan; eta 56, Bigarren Hezkuntzan. Zerbait ikasle daude guztiek?

2. Pulkak 325 kilometro egin dituzte autoz eta 520 trenaz. Zerbait kilometro guztia egin dituzte autoz trenaz baino?

3. Xubenek 15 kiloko 8 kutxa nager daramatzate laguntzen. Zerbait kilo sagar daramatzate guztia?

4. Leinek 18 urte ditu, eta haren lehengusua Pulkak, bikotiza. Zerbait urte ditu Pulkak?

5. Irakurri eta ebatzi.

1. Ezkizatu, 125 ikasle daude Haur Hezkuntzan; 215, Lehen Hezkuntzan; eta 56, Bigarren Hezkuntzan. Zerbait ikasle daude guztiek?

2. Pulkak 325 kilometro egin dituzte autoz eta 520 trenaz. Zerbait kilometro guztia egin dituzte autoz trenaz baino?

3. Xubenek 15 kiloko 8 kutxa nager daramatzate laguntzen. Zerbait kilo sagar daramatzate guztia?

4. Leinek 18 urte ditu, eta haren lehengusua Pulkak, bikotiza. Zerbait urte ditu Pulkak?

Berrikusketari esker, edukirik garrantzitsuenak gogoratu ahal izango dituzu, ikasturtean segurtasunez aurrera egiteko.

Zazpi zifrarainoko zenbakiak

Saskibaloiko finalean

Gaur jokatuko da saskibaloitxapelketako finala. Estadioaren inguruan bi taldeetako jarraitzaileak ikus daitezke.

Guztiak beren taldeko jokalaria animatzeko irrikaz daude. Leihatiletan oraindik jendea zain dago, sarrerak eskuratzeko.

Seguru partida zirraragarria izango dela!

Irakurri, ulertu eta arrazoitu

- 1 Zer edukiera du Usoa pabiloiak?
Idatzi edukiera adierazten duen zenbakia zifraz eta letraz.
- 2 Zenbat sarrera geratzen dira? Nola deskonposatzen da zenbaki hori?
- 3 Saskibaloiko lagunarte batek sarrerak erosi ditu: 3 ehuneko eta 6 hamarreko. Zenbat sarrera erosi ditu guztira?
Nola idazten da zenbaki hori?
- 4 **AHOZ ADIERAZI.** Azaldu nola jakin duzun zenbat sarrera erosi dituen 3. jarduerako saskibaloiko lagunarteak.

EGITEN JAKIN

AMAIERAKO
ATAZA

**Estadioetako
datuak aztertzea**

Munduko estadio handienetako datuak alderatuko dituzu. Aurrez, sei eta zazpi zifrako zenbakiak landuko dituzu.

Zer dakizu honetaz?

Milakoak eta hamar milakoak

Milako 1 = 1.000 bateko
1 M = 1.000 B

Hamar milako 1 = 10.000 bateko
1 HM = 10.000 B

1 Kopiatu koadernoan eta osatu.

■ 2 M = ... B	■ 3 HM = ... B	■ 2 HM + 3 M = ... B
■ 4 M = ... B	■ 5 HM = ... B	■ 4 HM + 6 M = ... B
■ 7 M = ... B	■ 8 HM = ... B	■ 5 HM + 9 M = ... B

Bost zifrako zenbakiak deskonposatzea eta irakurtzea

HM	M	E	H	B
3	6	8	2	1

$$36.821 = 3 \text{ HM} + 6 \text{ M} + 8 \text{ E} + 2 \text{ H} + 1 \text{ B} = 30.000 + 6.000 + 800 + 20 + 1$$

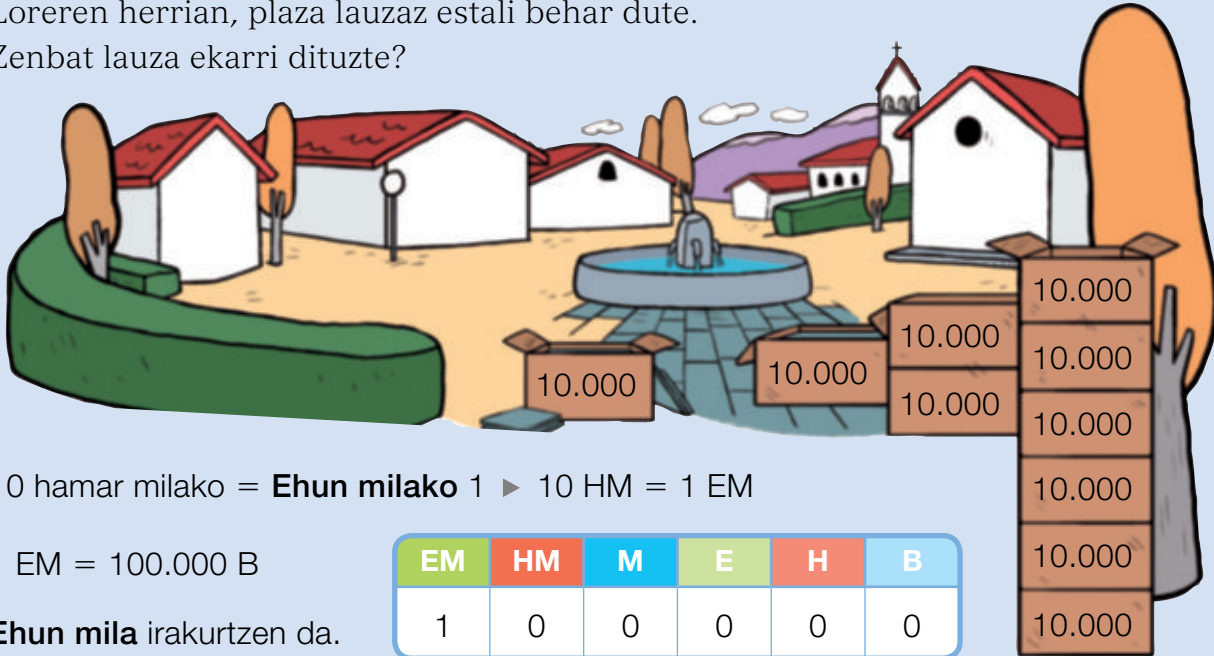
36.821 zenbakia honela irakurtzen da: hogeita hamasei mila zortziehun eta hogeita bat.

2 Idatzi koadernoan zenbaki bakoitza nola deskonposatzen eta irakurtzen den.

■ 3.675	■ 8.304	■ 34.127	■ 85.006
■ 4.590	■ 6.097	■ 28.604	■ 90.104

Sei zifrako zenbakiak

Loreren herrian, plaza lauaz estali behar dute.
Zenbat lauza ekarri dituzte?

10 hamar milako = **Ehun milako 1** ► 10 HM = 1 EM

1 EM = 100.000 B

Ehun mila irakurtzen da.

EM	HM	M	E	H	B
1	0	0	0	0	0

Plaza konpontzeko aurrekontua 435.900 €-koa da.

EM	HM	M	E	H	B
4	3	5	9	0	0

$$435.900 = 4 \text{ EM} + 3 \text{ HM} + 5 \text{ M} + 9 \text{ E}$$

$$435.900 = 400.000 + 30.000 + 5.000 + 900$$

435.900 honela irakurtzen da: laurehun eta hogeita hamabost mila eta bederatziehun.

10 hamar milako = Ehun milako 1 = 100.000 bateko

100.000 honela irakurtzen da: ehun mila.

Sei zifrako zenbakiak ehun milakoek, hamar milakoek, milakoek, ehunekoek, hamarrekoe eta batekoek osatzen dituzte.

1 Idatzi zenbat batekoren baliokidea den zenbaki bakoitza eta nola irakurtzen den.

- 3 ehun milako
- 6 ehun milako
- 8 ehun milako
- 4 ehun milako
- 7 ehun milako
- 9 ehun milako

2 Idatzi zenbaki bakoitza koadernoan zifraz eta letraz.

- 2 EM + 1 M + 5 E
- 9 EM + 3 HM + 9 M + 3 E + 2 H + 3 B
- 3 EM + 4 HM + 2 H
- 7 EM + 8 HM + 6 M + 5 E + 3 H + 9 B
- 5 EM + 3 M + 6 H + 9 B
- 9 EM + 9 HM + 4 M + 7 E + 6 H + 2 B

3 Kopiatu taula koadernoan eta deskonposatu zenbakiak.

	EM	HM	M	E	H	B
25.805 ▶		2	5	8	0	5
35.043 ▶						
750.963 ▶						
976.309 ▶						

ADIBIDEA $2 \text{ HM} + 5 \text{ M} + 8 \text{ E} + \dots = 20.000 + 5.000 + \dots$

4 Idatzi letraz edo zifraz.

- 42.765
- 67.054
- 380.279
- 593.406
- Hogeita hamazazpi mila bederatziehun eta berrogeita bederatzi.
- Berrogeita hamazortzi mila bostehun eta hirurogeita hamasei.
- Zazpiehun eta bost mila lauehun eta hemeretzi.
- Bederatziehun eta bi mila zazpiehun eta hogeita hamabi.

Problemak

5 Irakurri eta ebatzi.

Alex etxebizitza baten bila dabil. Agentzia batera jo du eta zenbait eskaintza ikusi ditu.

- Zer prezio du etxebizitza bakoitzak? Idatzi letraz.
- Zer prezio du etxebizitza merkeenak? Eta garestienak? Ordenatu etxebizitzaren prezioak txikienetik handienara.

	ERDIGUNEA 235.000 €
ALDE ZAHARRA 195.000 €	
	URBANIZAZIOA 420.900 €

BURUZKO KALKULUA

Batu hamarrekoak, ehunekoak eta milakoak

$$23 + 50 = 73$$

$$26 + 40$$

$$64 + 20$$

$$75 + 40$$

$$714 + 200 = 914$$

$$417 + 200$$

$$529 + 300$$

$$801 + 400$$

$$4.312 + 3.000 = 7.312$$

$$6.520 + 3.000$$

$$4.910 + 4.000$$

$$9.106 + 5.000$$

Zazpi zifrako zenbakiak

10 ehun milako = **Milioiko 1**

10 EM = Milioiko 1

Milioiko 1 = 1.000.000 B

1.000.000 **milioi bat** irakurtzen da.

Milioi-koak	EM	HM	M	E	H	B
1	0	0	0	0	0	0

Iaz, 3.489.750 turistak bisitatu zuten hiria.

Milioi-koak	EM	HM	M	E	H	B
3	4	8	9	7	5	0

3.489.750 = 3 milioiko + 4 EM + 8 HM + 9 M + 7 E + 5 H =

= 3.000.000 + 400.000 + 80.000 + 9.000 + 700 + 50

3.489.750: hiru milioi laurehun eta laurogeita bederatzi mila zazpiehun eta berrogeita hamar.

10 ehun milako = Milioiko 1 = 1.000.000 bateko

1.000.000 honela irakurtzen da: milioi bat.

Zazpi zifrako zenbakiak milioikoek, ehun milakoek, hamar milakoek, milakoek, ehunekoek, hamarrekoe eta batekoek osatzen dituzte.

1 Zenbat bateko dira? Kopiatu koadernoan eta osatu.

- 2 milioiko
- 4 milioiko
- 5 milioiko
- 6 milioiko
- 8 milioiko
- 9 milioiko

2 Kopiatu zenbakiak koadernoan eta deskonposatu.

2.760.540

5.976.605

7.070.800

9.084.378

Milioi-koak	EM	HM	M	E	H	B
2	7	6	0	5	4	0

3 Idatzi letraz.

- 3.560.845
- 7.009.675
- 5.089.765
- 8.050.029
- 6.125.378
- 9.009.900

4 Idatzi zer balio duen 8 zifrak, batekotan, zenbaki bakoitzean.

- 1.856.090
- 3.087.823
- 8.125.678
- 7.819.003
- 8.050.029
- 9.381.567

ADIBIDEA

1.856.090

8 EM = 800.000 B

5 Ordenatu zenbakien multzoak. Erabili dagokion ikurra.

GOGORATU

<: txikiagoa.

>: handiagoa.

Txikienetik handienara

Handienetik txikienera

- 3.780.876, 7.456.900 eta 2.900.990
- 5.890.000, 5.089.000 eta 5.980.000
- 6.760.976, 7.890.670 eta 5.670.900
- 8.900.090, 8.901.000 eta 8.910.000

Problemak

6 Erreparatu Europako hiri batzuetako biztanleriari buruzko taulari eta erantzun.

Hiria	Biztanleria
Londres	8.308.369
Madril	3.575.429
Berlin	3.375.222
Erroma	2.768.415
Paris	2.243.833

- Zenbat biztanle ditu biztanle gutxieneko hiriak?
- Zenbat biztanle ditu biztanle gehieneko hiriak?
- Zein hirik ditu biztanle gehiago, Madrilak edo Berlinek?
- Zein hirik dituzte bi milioi biztanle baino gehiago eta lau milioi baino gutxiago?
- Ordenatu bost hiriak biztanle gutxienekotik gehienekora.

ARRAZOIKETA

Pentsatu eta idatzi adierazitako zenbakiak.

Zazpi zifrako zenbaki txikiena.

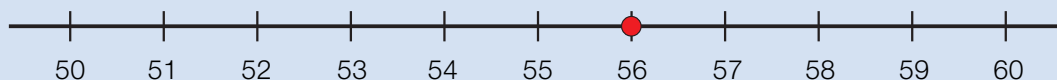
Zazpi zifrako zenbaki bikoiti handiena.

Milioikoen zifra 8 duen
zazpi zifrako zenbaki txikiena.

Ehun milakoen zifra 0 duen
zazpi zifrako zenbaki handiena.

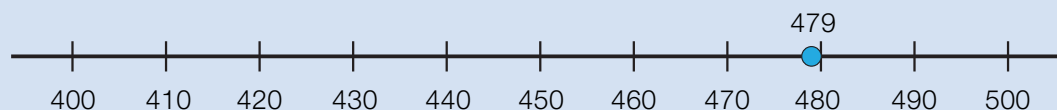
■ Nola hurbiltzen da 56 zenbakia hamarrekoetara?

1. Bilatu zer hamarrekoren artean dagoen. 50en eta 60ren artean dago.
2. Aukeratu hurbilen duen hamarrekoa. Alderatu batekoen zifra 5ekin:
 $6 > 5$ ► 56tik hurbilen dagoen hamarrekoa 60 da.

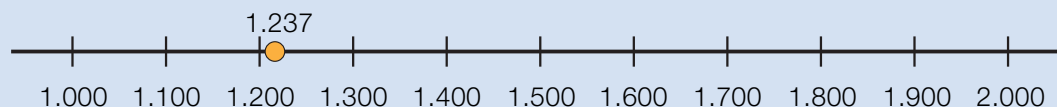
■ Nola hurbiltzen da 479 zenbakia ehunekoetara?

1. Bilatu zer ehunekoren artean dagoen. 400en eta 500en artean dago.
2. Aukeratu hurbilen duen ehunekoa. Alderatu hamarrekoen zifra 5ekin:
 $7 > 5$ ► 479tik hurbilen dagoen ehunekoa 500 da.

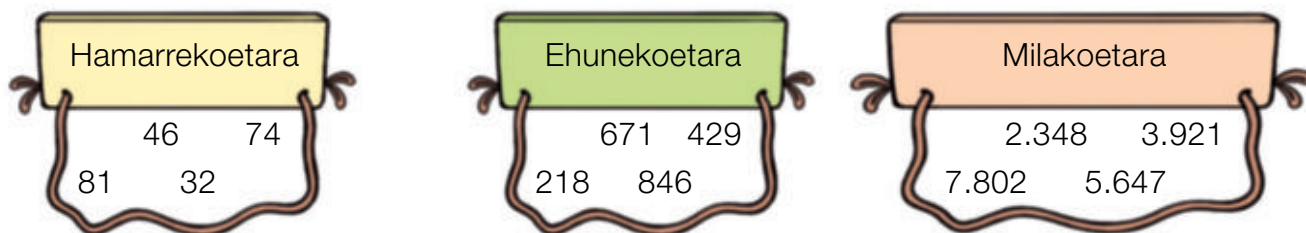

■ Nola hurbiltzen da 1.237 zenbakia milakoetara?

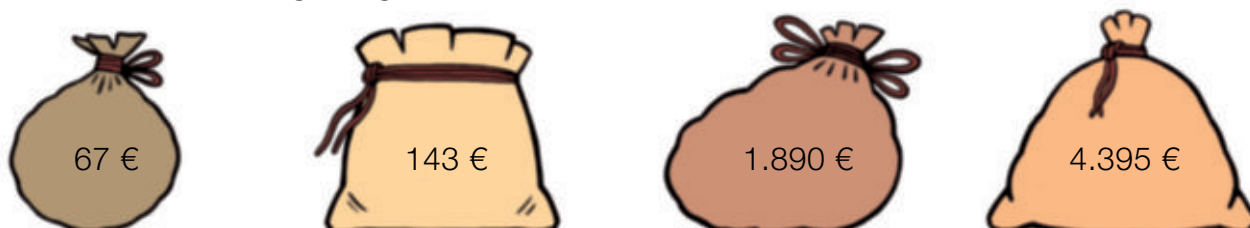
1. Bilatu zer milakoren artean dagoen. 1.000ren eta 2.000ren artean dago.
2. Aukeratu hurbilen duen milakoa. Alderatu ehunekoen zifra 5ekin:
 $2 < 5$ ► 1.237tik hurbilen dagoen milakoa 1.000 da.

1 Hurbildu zenbaki bakoitza adierazitako mailara.

2 Zenbat euro daude, gutxi gorabehera, zaku bakoitzean? Idatzi koadernoan.

3 Irakurri eta hurbildu zenbakiak kasu bakoitzean adierazitako mailara.

HONETARA EGIN

Hurbildu 672 zenbakia hamarrekoetara

1. Bilatu zer hamarrekoren artekoa den. Erreparatu hamarrekoen zifrari.
2. Aukeratu hamarreko hurbilena. Alderatu zenbakiaren batekoen zifra 5ekin.

672 zenbakia 670en eta 680ren artean dago.

$2 < 5$ ► Aukeratu hamarreko txikiena: 670.

Hurbildu 3.678 zenbakia ehunekoetara

1. Bilatu zer ehunekoren artekoa den. Erreparatu ehunekoen zifrari.
2. Aukeratu ehuneko hurbilena. Alderatu zenbakiaren hamarrekoen zifra 5ekin.

3.678 zenbakia 3.600en eta 3.700en artean dago.

$7 > 5$ ► Aukeratu ehuneko handiena: 3.700.

Hamarre-koetara

- 578
- 942
- 1.345
- 9.219

Ehune-koetara

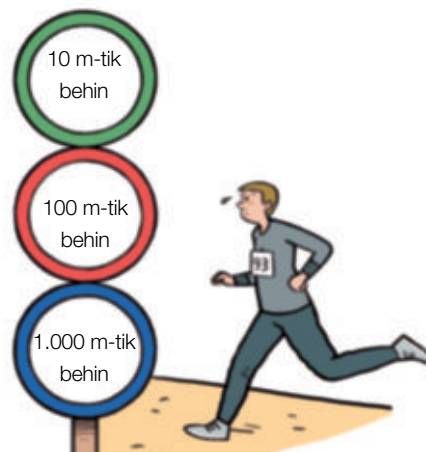
- 3.543
- 8.724
- 12.487
- 36.615

Problemak

4 Ebatzi.

Maratoi batean hiru koloretako seinaleak jarri dituzte, irteeratik zer distantziara gauden jakiteko.

Jokin irteeratik 2.725 metrora dago. Zer distantzia markatuko du hurbilen duen kolore bakoitzeko seinaleak?

BURUZKO KALKULUA

Kendu hamarrekoak, ehunekoak eta milakoak

$$98 - 40 = 58$$

$$86 - 20$$

$$78 - 30$$

$$95 - 60$$

$$631 - 200 = 431$$

$$487 - 300$$

$$834 - 500$$

$$932 - 700$$

$$8.907 - 6.000 = 2.907$$

$$3.419 - 2.000$$

$$7.345 - 6.000$$

$$8.999 - 4.000$$

Problemak ebazten

Problema bat ebazteko urratsak

Problema ebazteko, lau urrats hauei jarraituko diegu:

Anek 18 tarta egin zituen astelehenean. Asteartean 7 tarta gutxiago egin zituen astelehenean baino; eta asteazkenean, 9 tarta gehiago asteartean baino. Zenbat tarta egin zituen asteazkenean?

► 1. Ulertu.

Datuak ► Astelehenean, 18 tarta egin zituen.
Asteartean, 7 tarta gutxiago astelehenean baino.
Asteazkenean, 9 tarta gehiago asteartean baino.

Galdera ► Zenbat tarta egin zituen asteazkenean?

2. Pentsatu zer egin behar den.

Lehendabizi, asteartean zenbat tarta egin zituen kalkulatu behar da, asteleheneko 18 tartei 7 kenduz.

Ondoren, asteazkenean zenbat tarta egin zituen kalkulatu behar da, astearteko tartei 9 batuz.

3. Kalkulatu.

$18 - 7 = 11$ ► Asteartean, 11 tarta egin zituen.

$11 + 9 = 20$ ► **Emaitza:** Asteazkenean, 20 egin zituen.

4. Egiaztatu.

Berrikusi, behar bezala, egindako guztia.

Irakurri arretaz problema bakoitza eta ebatzi lau urratsei jarraituz.

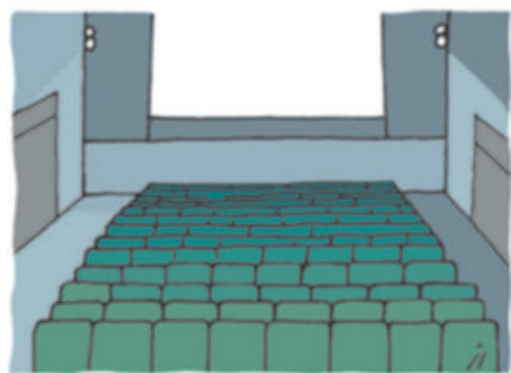
- 1** Autobusean 35 pertsona zihoazen. Lehen geldialdian 25 pertsona igo ziren, eta bigarrenean, beste 17. Zenbat pertsona zihoazen azkenean?
- 2** Gimnasio batek 185 bazkide zituen. 35ek baja eman zuten, eta ondoren, 79k izena eman zuten. Zenbat bazkide ditu orain gimnasioak?
- 3** Kafetegian 190 freskagarri zituzten. Goizean 35 zerbitzatu dituzte, eta arratsaldean, 28. Zenbat freskagarri dituzte orain?

Zer eragiketa egin behar da problema bakoitza ebazteko?

Idatzi koadernoan, eta ondoren, ebatzi.

- 4 Ikasgelan, 18 ikasle beltzaran, 9 ilehori eta 2 ilegorri daude. Zenbat ikasle daude ikasgelan?
- 5 Leirek 25 globo gorri eta 12 berde puztu ditu. Tomasek 7 globo berde puztu ditu. Zenbat globo gorri gehiago puztu dituzte berde baino?

- 6 Zineman 8 eserlekuko 20 ilara daude. Zenbat eserleku ditu zinematik?
- 7 Oierrek 13 kilo patata 5 kiloko zorrotan sartu ditu. Zenbat kilo patata geratu dira zorrotan sartu gabe?
- 8 Amaiak 24 ipuin eta 15 eleberri zituen. Atzo beste 7 ipuin erosi zituen. Zenbat liburu ditu orain?

ZEUK ASMATU PROBLEMAK

★ **Idatzi problema bat testu bakoitzeko, emandako kalkuluak eginda ebazten dena. Ondoren, ebatzi.**

1

Antzerkira 125 heldu,
79 neskato eta
83 mutiko joan dira.

$$125 + 79 + 83 = 287$$

2

150 ogi daude.
Horietatik 105 ogi zuriak
dira; besteak, integralak.

$$150 - 105 = 45$$

3

Mikelek 238 € zituen. Bizikleta bat
erosi zuen, 120 €-an, eta kasko
bat, 60 €-an.

$$120 + 60 = 180$$

$$238 - 180 = 58$$

1 Kopiatu koadernoan eta osatu.

- 5 EM = ... B
- 7 EM = ... B
- 3 milioiko = ... B
- 4 milioiko = ... B
- 8 milioiko = ... B

2 Deskonposatu zenbakiak.

- 786.052 ■ 2.098.760
- 652.804 ■ 7.350.207
- 812.006 ■ 9.207.003

ADIBIDEA

$$786.052 = 7 \text{ EM} + 8 \text{ HM} + 6 \text{ M} + \dots = \\ = 700.000 + 80.000 + \dots$$

3 Idatzi adierazitako zenbakiak.

Aurreko zenbakia	■ 100.000 ■ 400.900
	■ 2.000.000 ■ 6.870.000
Hurrengo zenbakia	■ 299.999 ■ 789.999
	■ 5.999.999 ■ 8.645.999

4 Idatzi zenbakiak letraz.

- 450.785 ■ 2.345.900
- 819.083 ■ 5.890.980
- 907.067 ■ 7.415.540
- 990.009 ■ 8.819.109

5 Idatzi zifraz.

- Seiehun eta hogeita bost mila eta berrehun.
- Zortziehun eta lau mila eta bederatziehun.
- Hiru milioi ehun eta berrogeita hamar mila zortziehun eta laurogeita hamabost.
- Sei milioi eta hirurogeita hamahiru mila.

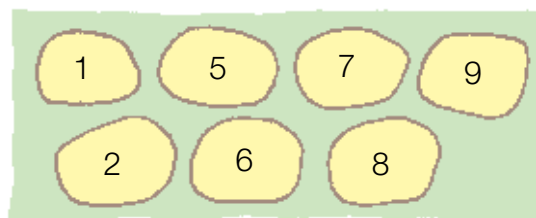
6 Alderatu eta idatzi dagokion ikurra koadernoan.

- 234.780 ○ 342.900
- 506.900 ○ 503.990
- 1.250.000 ○ 1.249.000
- 5.807.700 ○ 5.805.900
- 9.909.900 ○ 9.990.000

7 Idatzi baldintza bakoitza betetzen duten lau zenbaki.

- 891.604 < ■ < 900.000
- 999.891 < ■ < 1.000.000
- 3.090.256 < ■ < 3.090.273
- 4.520.930 < ■ < 4.526.002

8 Idatzi zifra guztiak erabiliz eta batere errepikatu gabe osa dezakezun zenbaki handiena eta txikiena.

9 HIZTEGITXOA. Azaldu nola hurbiltzen den lau zifrako zenbaki bat milakoetara.

10 Hurbildu adierazitako mailara.

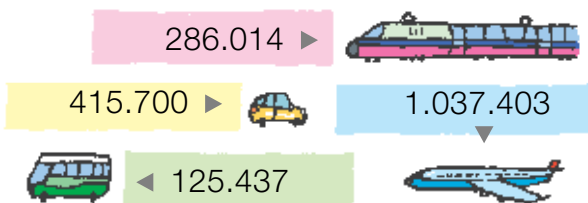
Milakoetara	3.845, 6.270 eta 8.469
Ehunekoetara	562, 1.394 eta 7.538
Hamarrekoetara	84, 237, 691 eta 4.809

11 Pentsatu 4 zifrako hiru zenbaki, ehunekoetara hurbilduta 4.500 direnak.

Problemak

12 Irakurri eta erantzun.

Marraskian, iaz herrialde batera iritsi zen pertsona kopurua eta zer garraiobide erabili zituzten ageri dira.

- Zenbat iritsi ziren trenez? Eta autoz edo autobusez?
- Zer garraiobidetan iritsi ziren pertsona gehien? Zenbat iritsi ziren?
- Ordenatu garraiobide bakoitza erabili duten pertsona kopuruak txikienetik handienara.

13 Ebatzi.

Eleneren hirian, 345.500 sakelako telefono zeuden 2010. urtean. 2011n 50.000 sakelako gehiago zeuden, eta 2012an, 2011n baino ehun milako bat gehiago.

- Zenbat sakelako telefono zeuden Eleneren hirian 2011n?
- Zenbat sakelako telefono gehiago zeuden 2012an 2011n baino?
- Zenbat sakelako telefono gehiago zeuden 2012an 2010ean baino?

14 Irakurri eta ebatzi.

Informatikako aldizkari batek hiru sari eman dizkie iaz bisitari gehien izan zituzten beste hainbeste webguneri. Hona hemen sariak eta webgune bisitatuenak.

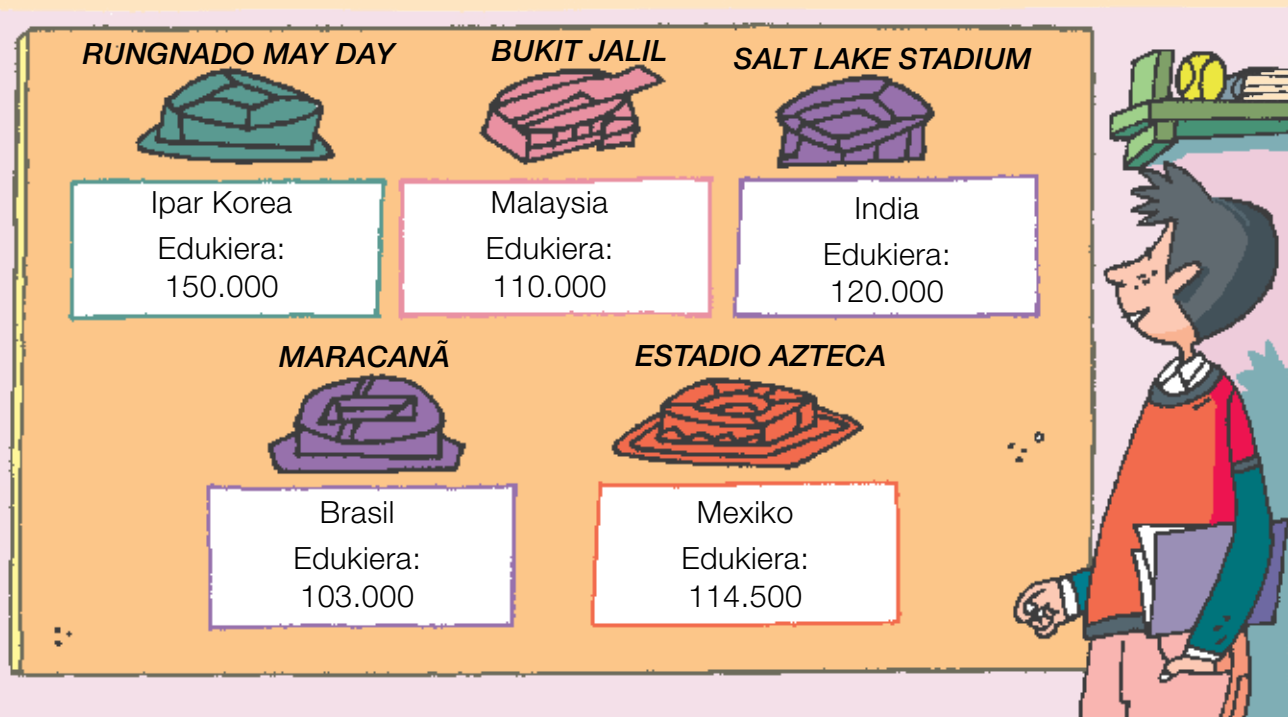
- Zenbat bisita izan ditu webgune bakoitzak? Idatzi zenbakiak zifraz eta letraz.
- Zer sari lortu du webgune bakoitzak?

Erakutsi zure gaitasuna

- ★ 15 Mikelek 7, 8 eta 9 zifrekin osa daitekeen sei zifrako zenbaki palindromo handiena idatzi du. Zer zenbaki idatzi du? Nola irakurtzen da?

Estadioetako datuak aztertzea

Peruk asko atsegin du kirola, eta gai horri buruzko berriak eta datuak jasotzen ditu. Gaur, munduko estadio handienetan zenbat ikusle sar daitezkeen ari da irakurtzen.

- 1** Zer edukiera du estadio bakoitzak? Idatzi zenbakiak zifraz eta letraz, eta deskonposatu.

Maracanã estadioa 103.000 ▶ Ehun ... ▶ 1 EM + ...

- 2** Ordenatu estadioak edukiera txikienektik handienekora.

- Zein estadiok dute 115.000 pertsonatik gorako edukiera?
- Zein estadiok dute 135.000 pertsonatik beherako edukiera?

- 3** Asmatu eta idatzi Estadio Aztecaren edukiera baino handiagoa eta Salt Lake Stadiumen edukiera baino txikiagoa duten hiru estadioren edukierak.

- 4 LAN KOOPERATIBOA.** Erantzun ikaskidearekin batera.

Ikertu zer edukiera duen zuen autonomia-erkidegoko kirol-barruti handienak. Idatzi zenbakia letraz eta deskonposatu.

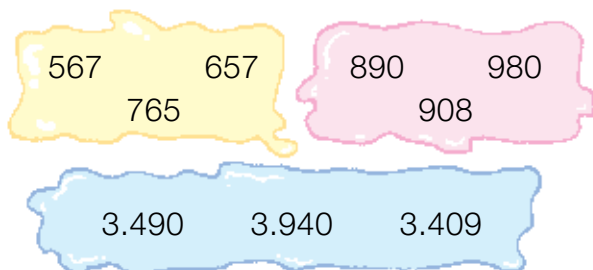

1 Deskonposatu zenbakiak.

- 4.578 ■ 7.905 ■ 8.360
- 23.481 ■ 56.083 ■ 74.902

2 Idatzi letraz.

- 6.380 ■ 5.054 ■ 9.160
- 13.016 ■ 70.860 ■ 95.400

3 Ordenatu handienetik txikienera.**4 Kopiatu koadernoan hamarreko hurbilena 70 duten zenbakiak.**

64 67 72 74 79

5 Idatzi bina zenbaki.

- Hiru zifrakoak, ehunekoetara hurbilduta 800 direnak.
- Lau zifrakoak, milakoetara hurbilduta 6.000 direnak.

6 Jarri zenbakiak eta egin eragiketak.

- $3.672 + 7.636$ ■ $6.674 + 93 + 587$
- $5.830 - 2.754$ ■ $4.210 - 3.573$
- $9.615 - 899$ ■ $7.085 - 666$

7 Biderkatu.

- 214×2 ■ 524×5
- 302×3 ■ 634×6

8 Kalkulatu.

- $9 \times 2 \times 3$ ■ $7 \times 8 \times 4$
- $13 \times 3 \times 2$ ■ $20 \times 3 \times 4$

Problemak

9 Eguzkiantzen, 125 ikasle daude Haur Hezkuntzan; 215, Lehen Hezkuntzan; eta 96, Batxilergoan. Zenbat ikasle daude guztira?

10 Paulak 325 kilometro egin ditu autoz eta 520 trenez. Zenbat kilometro gutxiago egin ditu autoz trenez baino?

11 Xubanek 15 kiloko 8 kutxa sagar daramatza furgonetan. Zenbat kilo sagar daramatza guztira?

12 Leirek 18 urte ditu, eta haren lehengusu Paulak, bikoitza. Zenbat urte ditu Paulak?

13 Gaur, Jonen liburu-dendan 125 liburuko kutxa bat eta 85 liburuko beste kutxa bat jaso dituzte. Jonen 45 liburu jarri ditu apaletan. Zenbat geratzen zaizkio jartzeko?

14 Anttonek 95 oilo eta 125 indioilar ditu baserrian. Gaur 72 indioilar saldu ditu. Zenbat oilo eta indioilar geratzen zaizkio?

